

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

NIYAZOVA MAXSUMA ILYASOVNA

O‘RTA OSIYO KULOLCHILIGI

70220401 - Arxeologiya mutaxassisligi magistratlari uchun

O‘QUV QO‘LLANMA

**BUXORO
Ta‘lim va taraqqiyot nashriyoti
2024**

UO'K 855 (046.9)

KBK 69.5ya77

O - 102

O'rta Osiyo kulolchiligi / M.I.Niyazova. - Buxoro: Ta'lim va taraqqiyot, 2024.-137 b.

Ushbu O'quv qo'llanmada O'rta Osiyoda kulolchilikning paydo bo'lish tarixi, hududlarda turli davrlarda kulolchilikning o'ziga xos xususiyatlari sopol idishlarni konservatsiya va restovratsiya qilish jarayonlari umumlashtirilib tahlil qilingan.

Ma'sul muharrir:

Mirzaahmedov J.- tarix fanlari nomzodi, dotsent

Taqrizchilar:

Raimkulov A. – tarix fanlari doktori, professor

Ochilov A. – tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

O'quv qo'llanma O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2023-yil 29-sentabrdagi 438-sonli buyrug'iga asosan nashr etishga ruxsat berilgan. Ro'yxatga olish raqami 438-334.

©M.I.Niyazova

ISBN 978-994379974-9-1

Buxoro: Ta'lim va taraqqiyot nashriyoti, 2024 yil.

MUNDARIJA

KIRISH.....	3
1-MAVZU. Kulolchilik buyumlari ishlab chiqarish uchun kerakli bo'lgan xom-ashyo.....	7
2-MAVZU. O'rta Osiyo hududida arxeologik qazishmalar paytida topilgan kulolchilik ustaxonalari.....	14
3-MAVZU. Sopol buyumlar ishlab chiqarishning texnologik jarayoni.....	21
4-MAVZU. Neolit, eneolit va bronza davri O'rta Osiyo sopol buyumlari.....	35
5-MAVZU. O'rta Osiyoning ilk temir davr va antik davri kulolchiligi.....	42
6-MAVZU. O'rta Osiyoning ilk o'rta asrlar davri kulolchiligi.....	59
7-MAVZU. IX – XII asrlarda Movarounnahr va Xurosonda kulolchilikning rivojlanishi.....	64
8-MAVZU. Chig'atoy ulusi davrida kulolchilik.....	76
9-MAVZU. Temuriylar davridagi sopol buyumlar va kulolchilik markazlari.....	90
10-MAVZU. XVI-XVIII asrlarda sirli sopol buyumlar ishlab chiqarish va kulolchilik markazlari.....	97
11-MAVZU. XIX –XX boshi asrlarda sopol buyumlar ishlab chiqarish kulolchilik markazlari.....	113
12-MAVZU. Zamonaviy kulolchilik maktablari va mashhur kulollar.....	120
Adabiyotlar ro'yxati.....	134

NIYAZOVA M.I.

O‘RTA OSIYO ARXEOLOGIYA

O‘quv qo‘llanma

<i>Muharrir:</i>	<i>D.Mahmudov</i>
<i>Texnik muharrir:</i>	<i>O.Xolmatov</i>
<i>Musahhih:</i>	<i>G.Akramova</i>
<i>Sahifalovchi:</i>	<i>N.Zayniyeva</i>

Nashriyot litsenziyasi № 2429-2461-f10c-dbed-b481-5659-4039. 26.01.2022.
Original-maketdan bosishga ruxsat etildi: 10.02.2024. Bichimi 60x84. Kegli 14
shponli. «Times New Roman» garn. Ofset bosma usulida bosildi. Ofset bosma
qog`ozi. Bosma tobog`i 13,25. Adadi 100. Buyurtma № 9350.

Buxoro viloyat Matbuot va axborot boshqarmasi “Ta’lim va taraqqiyot”
nashriyoti: Buxoro shahri Q.Murtazoyev ko`chasi. Bahosi kelishilgan narxda.